

BRASSÓ

Magyarok száma: 16 551 fő (2011-es adat)

Területe 19.626 hektár; népessége 41.056 lélek.

1. Földrajzi fekvése. Székhelye Brassó vármegyének, melynek déli részén fekszik hegyektől körülzárt völgyben, 592 m. magasságban; délfelé a román határral tőszomszédos.

2. Története. Brassó városát II. András által a Barczaság telepítésére és védelmezésére behívott német lovagrend telepítvényesei (1211-1225.) alapították. Amikor 1236-ban és 1241-ben a mongolok elpusztították a Barczaságot, B. kiállotta a csapást. IV. Béla említi a telepítvény százsz polgárait. A „Corona” név 1336 óta van okmányilag bebizonyítva. Nagy Lajos bölcs kormányzata bőkezű privilegium-adakozás által nagyban előmozdítja a város fejlődését, kereskedelmi és ipari felvirágzásának alapját vetvén meg. A 14. és 15. században a kelet felé irányuló kereskedés egyik gyújtópontja levén, összeköttetései nyugat felé a Hanza-városokig terjedtek. A kiterjedt kereskedés és a fejlődött ipar (ötvöse híresek voltak) elősegíté a jólétet s ennek következményei polgárisodás és művelődés valának. A város akkori anyagi és szellemi erejének bizonyítéka a még létező hatalmas ún. Feketetemplom, mely 1383-1423. épült. Falai az 1689. évi nagy tűzvészről tanúsodnak. Ezen templomban és a mellette levő iskolában működött Honterus János, Erdély lutheránus reformátora (1498-1549). Ő alapította (1533) a legelső erdélyi könyvnyomdát. Szintén Brassóban létesült az első papírmalom (1546).

A 16. és 17. században egyrészt a nemzeti fejedelmek és a Habsburgok közti küzdelmek, másrészt a törökök gyakori támadásai nagy mérvben megbénították a város kereskedését és iparát. Az eleinte szabad mezőn letelepedett lakosok a törökök pusztításai elől a közeli hegyek közé menekülvén, a várost kőfalakkal vették körül. Báthori Gábor három ostromával szemben sikeresen védte Weiss Mihály, a város jeles bírája. 1689-ben egy nagy (állítólag császári katonák okozta) tűzvész elpusztította majdnem az egész várost. 1718., 1719., 1755. és 1756-ban pestis és éhség nagymérvben tizedelték a lakosságot. II. József háromszor látogatta meg Brassót. 1849-ben Bem tábornok nemes lelke megakadályozta a város kizsákmányolását és elpusztítását, majd az oroszok voltak az urai. Az 1873-ban épült és a várost a román határral összekötő vasút által újonnan fellendülni kezdő kereskedést és ipart nemsokára leköté a követő szerencsétlen vámharc hazánk és Románia között.

3. Hatóságok és hivatalok. B. ezidőszerint székhelye a vármegyének és a kir. törvényszéknek, van itt pénzügyigazgatóság, kir. adóhivatal, kir. járásbíróság, kir. tanfelügyelőség, kerületi iparfelügyelő, kerületi munkásbiztosítási pénztár, m. kir. kulturmérnöki hivatal, Máv. osztálymérnökség, két közjegyző, ügyvédi kamara, állami mértékhitelítő hivatal, m. kir. erdőhivatal, erdőfelügyelőség, határrendőrkapitányság,

kereskedelmi és iparkamara, posta-és távirahivatal Katonai ügyekben székhelye a 2. cs. és k hadkiegészítő, a 24. honvédkiegészítő parancsnokságnak és a 77. népfelkelési járásnak.

4. A lakosság foglalkozása. A lakosság foglalkozása túlnyomó részben ipar és kereskedelem. Az iparok közül még régi időktől fogva a szövő-(posztós) ipar virágzik, a brassói posztó országszerte híres. Nagy posztógyárak mellett bőrgyárak, gépgyárak, egy cementgyár, cukorgyár, petroleumfinomítógyár, sörfőzdék, szeszgyár s egyéb gyárak léteznek. A földműves lakosság nagyobb részt zöldségtermeléssel foglalkozik.

5. A város határa körülbelől 32.000 kat. hold. Ennek egy része, körülbelől 15.000 hold a termékeny barcasági síkságnak egy részét képezi, míg a hegyes része, körülbelől ugyanoly kiterjedésben erdős és havasos, 1.400 katasztrális hold terméketlen. A szőlő a város határán nem terem, mezőgazdasági termény azonban mind jól megterem. A város mezőhatára tagosított és csatornarendszerrel ellátott. Az erdőbirtok kizárólag a város tulajdonát képezi és a város gazdálkodása alatt áll.

6. Tervek a jövőre. A város földalatti csatornázása építés alatt áll, új modern gázgyár és villamosmű közel jövőben létesítettek, az előmunkálatok már megtétettek. Egy községi köztemető létesítése és az egész várost felölelő általános beépítési terv készítése terveztek.